

DUBENS UŽDEGIMINĖS LIGOS IR CHLAMYDIA TRACHOMATIS INFEKCIJOS ĮTAKA NEVAISINGUMUI: LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Raminta STUOPELYTĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Asist. dr. Diana BUŽINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti naujausių mokslinių tyrimų, susijusių su dubens uždegiminės ligos (DUL), Chlamydia trachomatis (CT) infekcijos ir nevaisingumo ryšio nustatymu, rezultatus.

Darbo metodika. 2023 m. sausio–kovo mėnesiais buvo vykdoma mokslinių straipsnių paieška PubMed duomenų bazėje naudojant reikšminius žodžius „*pelvic inflammatory disease*“ ir „*infertility*“ arba „*subfertility*“. Paieškos metu rasti 232 straipsniai, tačiau tik 9 iš jų buvo atrankos kriterijus atitinkantys tyrimai: išspausdinti nuo 2018 m. iki 2023 m. kovo mėnesio, nagrinėjantys ryšį tarp DUL ir nevaisingumo bei parašyti anglų kalba. Atrinkti straipsniai išanalizuoti.

Rezultatai. Tarp atrinktų tyrimų buvo keturi kohortiniai tyrimai, trys atvejo kontrolės tyrimai ir du skerspjūvio tyrimai. Visi kohortiniai tyrimai tyrė CT ir nevaisingumo ryšį. Trys iš jų nurodė, kad CT infekcija reikšmingai didina nevaisingumo tikimybę (aHR 1,85-4,22), o vienas tyrimas nustatė, kad CT padidina nevaisingumo riziką, tačiau nereikšmingai. Taip pat, viename kohortinių tyrimų nustatyta, jog CT infekcija užsikrėtusios moterys dažniau serga DUL (4,4 DUL epizodo/1000 gyvenimo metų (py); 95% CI 3,3-5,7) palyginus su neužsikrėtusiomis (1,4/1000 py; 95% CI 1,1-1,7). DUL išsivysto iki 5,79 proc. moterų, turėjusių CT infekciją. Atvejo kontrolės tyrimai parodė, jog DUL reikšmingai susijusi su padidėjusia tiek ≤40 metų ir >40 metų moterų nevaisingumo rizika. Jaunesnėms moterims nustatytas reikšmingas nevaisingumo ryšys su: DUL, apimančia kiaušides, kiaušintakius, dubens audinius, pilvaplėvę (šansų santykis (OR) 4,823; 95% CI 4,204–5,532), gimdą (OR 3,050; 95% CI 1,810-5,139) ir gimdos kaklelio, makšties bei vulvos uždegimu (OR 7,788; 95% CI 7,074-8,550). Nustatytas reikšmingas ryšys tarp kiaušidžių, kiaušintakių, dubens audinių ir pilvaplėvės DUL (OR 6,028; 95% CI 3,786-9,598), gimdos kaklelio, makšties ir vulvos uždegimo (OR 6,648; 95% CI 4,555-9,705) ir padidėjusios >40 metų moterų nevaisingumo rizikos. Ankstesnės DUL diagnozės buvo siejamos su padidėjusia nevaisingumo rizika tiek lyginant su ne nėščiomis kontrolinės grupės tiriamosiomis (koreguotas šansų santykis (AOR) 2,57; 95% CI 1,51-4,39), tiek su nėščiomis (AOR 6,83, 95% CI 3,47-13,43). Persirgta DUL buvo susijusi su 7,98 karto padidėjusia nevaisingumo rizika (95% CI 2,76–23,06).

Viename iš skerspjūvio tyrimų nustatyta, kad tarp moterų, kurios anksčiau buvo gydytos dėl DUL, nevaisingumo paplitimas buvo 24,2 proc. (95% CI 16,2–32,2), o tai

buvo 1,8 karto daugiau nei tarp moterų, neturinčių DUL anamnezės (13,3 proc; 95% CI 11,6–15,0). Kito skerspjūvio tyrimo rezultatai parodė, kad nevaisingumas buvo labiau paplitęs tarp moterų, kurių gimdos kaklelyje buvo nustatyta endocervikalinė bakterinė infekcija, nepriklausomai nuo bakterijų rūšies. Endocervikalinė bakterijų kolonizacija buvo susijusi su 2,2 karto padidėjusia kiaušintakinio nevaisingumo tikimybe (OR 2,2; $p=0,028$).

Išvados. Chlamydia trachomatis infekcija ženkliai padidina nevaisingumą dėl kiaušintakių patologijos. Chlamydia trachomatis infekcija ženkliai padidina riziką susirgti dubens uždegimine liga. Dubens uždegiminė liga yra dažniausia įvairaus amžiaus moterų kiaušintakinio nevaisingumo priežastis, nes beveik ketvirtadaliui moterų, sergančių dubens uždegimine liga, ateityje išsivysto nevaisingumas.

Raktažodžiai. Dubens uždegiminė liga; Chlamydia trachomatis; nevaisingumas.